

PRAWO KONSTYTUCYJNE

Kazusy z rozwiązaniami

**redakcja naukowa
Mirostław Granat, Marek Zubik**

Piotr Chybalski, Ewelina Gierach, Zbigniew Gromek
Dominik Łukowiak, Aleksandra Syryt, Marcin Szwed

PRAWO KONSTYTUCYJNE

Kazusy z rozwiązaniami

redakcja naukowa
Mirosław Granat, Marek Zubik

Piotr Chybalski, Ewelina Gierach, Zbigniew Gromek
Dominik Łukowiak, Aleksandra Syryt, Marcin Szwed

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

PIKTOGRAMY

wskazują ważne elementy
książki i ułatwiają
ich odnalezienie

Ważne

Przykłady

Podstawa prawna
Kontekst prawny

Pytania
Zadania

Rozwiązania
Odpowiedzi

Stanowisko stron
Pogląd

Orzecznictwo

Literatura

Historia

Nowe przepisy

Wiadomości
dodatkowe

Informacje powiązane,
odestanie

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wykaz aktów normatywnych	11
Wstęp	13
Preambuła	15
Kazus 1. Zasada pomocniczości	15
Rozdział I	
Rzeczpospolita	21
Kazus 1. Dobro wspólne	21
Kazus 2. Zasada demokratycznego państwa prawnego	27
Kazus 3. Zasady przyzwoitej legislacji	30
Kazus 4. Zasada pluralizmu politycznego/partie polityczne ...	35
Rozdział II	
Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela	40
Kazus 1. Godność	40
Kazus 2. Wolność	42
Kazus 3. Równość	46
Kazus 4. Proporcjonalność	50
Kazus 5. Prawo do sądu	55
Kazus 6. Wolność zgromadzeń	63
Kazus 7. Ochrona własności	70
Kazus 8. Odpowiedzialność odszkodowawcza władzy publicznej	76

Rozdział III

Źródła prawa	81
Kazus 1. Prawo powszechnie obowiązujące a akty wewnętrzne	81
Kazus 2. Ogłaszanie aktów normatywnych	86
Kazus 3. Tryb ratyfikacji umowy międzynarodowej	94
Kazus 4. Wykonawczy charakter rozporządzenia	98
Kazus 5. Akty prawa miejscowego	102

Rozdział IV

Sejm i Senat	108
Kazus 1. Zasady prawa wyborczego	108
Kazus 2. Wybory do Sejmu i Senatu	115
Kazus 3. Zasada niepołączalności mandatu posła i senatora ..	119
Kazus 4. Charakter mandatu przedstawicielskiego	124
Kazus 5. Immunitet parlamentarny	130
Kazus 6. Organy Sejmu	134
Kazus 7. Obowiązki posłów i senatorów	138
Kazus 8. Postępowanie ustawodawcze	142
Kazus 9. Funkcja ustawodawcza (Sejm i Senat)	147
Kazus 10. Prezydent w postępowaniu ustawodawczym	150
Kazus 11. Szczególne procedury ustawodawcze	155
Kazus 12. Rezolucja Sejmu, dezyderat komisji sejmowej	161
Kazus 13. Komisja śledcza	168
Kazus 14. Funkcja kreacyjna Sejmu	174
Kazus 15. Referendum ogólnokrajowe	182

Rozdział V

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	190
Kazus 1. Wybór Prezydenta	190
Kazus 2. Prerogatywa a kontrasygnata	193
Kazus 3. Kompetencje Prezydenta w sprawach obronności ...	196

Rozdział VI

Rada Ministrów i administracja rządowa	202
Kazus 1. Tworzenie Rady Ministrów	202
Kazus 2. Odpowiedzialność polityczna	208

Kazus 3. Kompetencje prawodawcze Rady Ministrów	214
Kazus 4. Zasady działania Rady Ministrów	218

Rozdział VII

Samorząd terytorialny	223
Kazus 1. Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego	223
Kazus 2. Referendum lokalne	226

Rozdział VIII

Sądy i trybunały	230
Kazus 1. Krajowa Rada Sądownictwa	230
Kazus 2. Skarga konstytucyjna	233
Kazus 3. Status prawny sędziego/niezawisłość sędziowska . . .	238
Kazus 4. Pytanie prawne do Trybunału Konstytucyjnego . . .	241
Kazus 5. Orzekanie w sprawie zgodności z Konstytucją RP celów lub działalności partii politycznych	248
Kazus 6. Odpowiedzialność konstytucyjna	254
Kazus 7. Organizacja i skład Trybunału Stanu	261

Rozdział IX

Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	267
Kazus 1. Najwyższa Izba Kontroli	267
Kazus 2. Rzecznik Praw Obywatelskich	273
Kazus 3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	276

Rozdział X

Finanse publiczne	279
Kazus 1. Narodowy Bank Polski	279
Kazus 2. Powoływanie/odwoływanie Prezesa Narodowego Banku Polskiego	286
Kazus 3. Absolutorium	288
Kazus 4. Procedura udzielania absolutorium	295

Rozdział XI

Stany nadzwyczajne	298
Kazus 1. Rodzaje stanów nadzwyczajnych	298

Kazus 2. Przesłanki wprowadzenia stanów nadzwyczajnych	306
Kazus 3. Rozporządzenie z mocą ustawy	309
Rozdział XII	
Zmiana konstytucji RP	312
Kazus 1. Zmiana Konstytucji	312
O autorach	321

WSTĘP

Książka, którą oddajemy w ręce Czytelników, stanowi kolejną publikację będącą efektem współpracy pracowników i doktorantów katedr prawa konstytucyjnego stołecznych uniwersytetów – Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Uniwersytetu Warszawskiego. Jest ona efektem współdziałania w ramach nauki oraz troski o dobro wspólne, które są nieodłącznymi cechami idei uniwersytetów.

Publikacja ta pomyślana została przede wszystkim jako materiał dydaktyczny. Może służyć przede wszystkim studentom studiów prawniczych jako materiał pomocniczy podczas przyswajania wiedzy z zakresu prawa konstytucyjnego oraz przygotowania się do egzaminu z tej gałęzi prawa. Przykładowe kazusy odnoszą się do poszczególnych kwestii nawiązujących do wybranych problemów. Nie wyznaczają one w sposób ścisły ani wyczerpujący całości materii należącej do współczesnego prawa konstytucyjnego, które jest przedstawiane zazwyczaj w ramach wykładów kursowych. Zebrane w ten sposób kazusy pozwalają powiązać wiedzę teoretyczną z praktycznymi problemami, widzianymi na tle szerszych zagadnień ustrojowych. Jesteśmy przekonani, że nie tylko ułatwią one przyswojenie zdobywanej wiedzy, ale także umożliwią szersze spojrzenie na tekst obowiązującej Konstytucji.

Autorzy, prezentując propozycje rozwiązań poszczególnych kasów, kierowali się rozumieniem określonych pojęć i zasad konstytucyjnych dominującym w doktrynie prawa konstytucyjnego. Starali się również przedstawić najważniejsze ustalenia wynikające z głównego nurtu orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, a także sądów

międzynarodowych. Ten zabieg ułatwia Czytelnikowi zrozumienie „sądowego” rozumienia przepisów konstytucyjnych.

Do każdego przypadku dołączono spis głównych pozycji literatury. Z przyczyn oczywistych wykazów tych nie należy traktować jako wyczerpujących. Mają one na celu jedynie wskazanie zainteresowanym Czytelnikom najistotniejszych źródeł mogących służyć poszerzeniu wiedzy w danej dziedzinie.

*Mirosław Granat, kierownik Katedry
Prawa Konstytucyjnego UKSW*

*Marek Zubik, kierownik Katedry
Prawa Konstytucyjnego UW*

PREAMBUŁA

KAZUS 1. Zasada pomocniczości

Sejm uchwalił ustawę o reformie samorządu terytorialnego. Jej podstawowym celem była centralizacja władzy w Polsce poprzez przeniesienie szeregu zadań dotychczas wykonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego na poziom centralny. Ustawa wprowadzała także przepis, zgodnie z którym władze lokalne mogą wykonywać jedynie te zadania publiczne, które ze względu na ich szczegółowy i techniczny charakter nie mogą być wykonywane przez organy centralne. Wkrótce po wejściu ustawy w życie Prezydent Miasta W. zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o kontrolę konstytucyjności szeregu przepisów ustawy. Trybunał Konstytucyjny odmówił jednak nadania biegu wnioskowi, wskazując, że pochodzi on od organu nieposiadającego legitymacji do inicjowania postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Kilka tygodni później do Trybunału wpłynął wniosek Rady Miasta Z., w którym zarzucano m.in., że wskazane przepisy ustawy były niezgodne ze Wstępem do Konstytucji RP. W uzasadnieniu wniosku Rada Miasta argumentowała, że przepisy ustawy naruszają zasadę pomocniczości, ponadto wykonywanie nadmiernej liczby zadań przez organy centralne doprowadzi do znaczącego osłabienia sprawności działania instytucji publicznych.

Pytania

1. Jaka jest treść zasady pomocniczości i czy została ona wyrażona w Konstytucji RP?

Rozdział I

RZECZPOSPOLITA

KAZUS 1. Dobro wspólne

Rada Ministrów wniosła do Sejmu projekt ustawy o odebraniu koncesji na nadawanie programów telewizyjnych spółce będącej prywatnym nadawcą telewizyjnym, oskarżanej o niechęć do polityków partii rządzącej. W uzasadnieniu projektu wskazano, że choć zgodnie z Konstytucją RP mediom prywatnym musi przysługiwać wolność słowa, to jednak należy z niej korzystać w celu urzeczywistnienia dobra wspólnego. Krytykując działania partii rządzącej, stacja dopuszcza się ataku na poglądy i interesy większości społeczeństwa, która partię tę poparła w wyborach. Jej działania naruszają więc zasadę dobra wspólnego. Sejm uchwalił ustawę, a Senat przyjął ją bez poprawek. Prezydent wyraził wątpliwości co do zgodności ustawy z Konstytucją RP. Wskazał jednak, że aby nie paraliżować reform rządu, ustawę podpisze, a następnie od razu skieruje wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o kontrolę jej zgodności z Konstytucją RP. Kilka miesięcy później Trybunał Konstytucyjny orzekł, że ustawa jest w całości niezgodna z Konstytucją RP. W odpowiedzi grupa posłów partii rządzącej złożyła do Sejmu projekt uchwały o złożeniu z urzędu sędziów Trybunału Konstytucyjnego, którzy uczestniczyli w wydaniu wyroku. Argumentowali oni, że podważając ustawę, Trybunał Konstytucyjny postawił się ponad parlamentem, a tym samym ponad suwerenem, który parlament ten wybrał w wyborach.

? Pytania

1. Czy uchwalenie ustawy o odebraniu spółce koncesji na nadawanie programów telewizyjnych byłoby dopuszczalne?
2. Czy przyjęta przez władze interpretacja pojęcia „dobro wspólne” jest prawidłowa?
3. Czy Prezydent może podpisać ustawę, co do której zgodności z Konstytucją RP ma wątpliwości, i skierować ją do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli następczej?
4. Czy Sejm może usunąć sędziów Trybunału Konstytucyjnego w drodze uchwały?
5. Czy większość rządząca zasadnie twierdzi, że jako suweren nie może być ograniczana przez Trybunał Konstytucyjny?

§ Podstawy prawne rozwiązania przypadku

- Konstytucja RP: art. 1 (zasada dobra wspólnego), art. 2 (zasada demokratycznego państwa prawnego, zasada ochrony praw nabytych), art. 4 ust. 1 (zasada suwerenności Narodu), art. 54 (wolność słowa), art. 126 ust. 2 (zadanie Prezydenta – czuwanie nad przestrzeganiem Konstytucji RP), art. 173 (niezależność sądów i trybunałów), art. 195 ust. 1 (niezawisłość sędziów Trybunału Konstytucyjnego).

Stan faktyczny

Sejm uchwalił ustawę, która odbierała koncesję na nadawanie programów telewizyjnych konkretnej spółce, powołując się na naruszenie dobra wspólnego, do którego miało dojść wskutek krytykowania przez stację telewizyjną rządu. Prezydent pomimo swoich wątpliwości co do konstytucyjności ustawy podpisał ją i skierował do Trybunału Konstytucyjnego wniosek o kontrolę jej zgodności z Konstytucją RP w trybie następczym. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że ustawa narusza Konstytucję RP, a w odpowiedzi grupa posłów złożyła wniosek o usunięcie z urzędu jego sędziów.

Rozwiązanie przypadku

1. Ustawa o odebraniu spółce koncesji na nadawanie programów telewizyjnych

Rada Ministrów ma oczywiście inicjatywę ustawodawczą, jednak zaproponowana przez nią ustawa zakładająca odebranie prywatnemu nadawcy koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych byłaby niezgodna z Konstytucją RP.

Po pierwsze, już samo uchwalenie ustawy, której celem byłoby odebranie koncesji jednemu, konkretnemu podmiotowi, mogłoby zostać uznane za niezgodne z zasadami tworzenia prawa w demokratycznym państwie prawnym (art. 2 Konstytucji RP). Prawo powinno bowiem mieć co do zasady charakter abstrakcyjny i generalny. W omawianym przypadku mielibyśmy natomiast do czynienia z aktem zbliżonym w treści do decyzji administracyjnej (charakter indywidualny i konkretny), a przybierającym jedynie formę ustawy. Co więcej, regulacja taka stanowiłaby ingerencję w prawa podmiotowe spółki bez zapewnienia jej odpowiednich środków prawnych. Ponadto odebranie koncesji z mocy ustawy mogłoby kolidować z zadaniami KRRiT, a więc organu konstytucyjnego mającego stać „na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji” (art. 213 ust. 1 Konstytucji RP). Choć Konstytucja RP nie określa kompetencji tego organu, delegując tę materię na poziom ustawy (art. 215), to jednak można domniemywać, że intencją ustrojodawcy było, aby to właśnie ten organ podejmował tego rodzaju rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych, a Sejm jedynie określał, w drodze ustawy, przesłanki i tryb cofania koncesji.

Po drugie, doszłoby do naruszenia praw nabytych (art. 2 Konstytucji RP), a także nieproporcjonalnej ingerencji w wolność działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji RP). Choć ani ochrona praw nabytych, ani wolność działalności gospodarczej nie mają charakteru absolutnego, to jednak niedopuszczalne jest ustanawianie przez państwo ograniczeń arbitralnych, niesłużących żadnemu obiektywnemu interesowi

publicznemu, lecz wyłącznie interesom rządzącego ugrupowania. W omawianym przypadku mielibyśmy do czynienia z bardzo poważną ingerencją w prawa spółki, którą trudno byłoby racjonalnie uzasadnić.

Po trzecie, tego typu ingerencja mogłaby zostać uznana za nieproporcjonalne ograniczenie wolności słowa przysługującego spółce. Choć sam obowiązek uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych nie stanowi naruszenia Konstytucji RP (art. 54 ust. 2 zakazuje jedynie koncesjonowania prasy), to jednak odebranie udzielonej koncesji wyłącznie z tego powodu, że rząd nie zgadza się z głoszonymi przez daną telewizję poglądami, mieszczącymi się jednak w granicach debaty publicznej, byłoby jaskrawym naruszeniem wolności słowa. Z podobnych względów mogłoby dojść do naruszenia art. 14 Konstytucji RP, który stanowi, że „Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność prasy i innych środków społecznego przekazu”.

2. Pojęcie „dobro wspólne”

Do pojęcia „dobro wspólne” odwołuje się art. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym „Rzeczpospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli”. Termin ten jest trudny do precyzyjnego zdefiniowania, a jego rozumienie może zależeć od przyjętej filozofii. Niemniej nie ulega wątpliwości, że dobro wspólne nie może być utożsamiane z interesem partii rządzącej, rządu czy elektoratu popierającego ugrupowanie posiadające większość w Sejmie. Takie myślenie o dobru wspólnym byłoby nie do zaakceptowania w demokratycznym państwie prawnym, w którym to rządy większości muszą respektować prawa mniejszości i są ograniczone prawem – w szczególności Konstytucją RP. Dobro wspólne zakłada więc tworzenie prawa w oderwaniu od partykularnych interesów grup politycznych na rzecz ochrony dobra całej wspólnoty politycznej.

3. Podpisanie przez Prezydenta ustawy i natychmiastowe skierowanie jej do Trybunału Konstytucyjnego

Zgodnie z Konstytucją RP Prezydent posiada kompetencję do kierowania do Trybunału wniosków o kontrolę konstytucyjności ustaw

zarówno przed ich podpisaniem (art. 122 ust. 3 – jest to tzw. kontrola prewencyjna), jak i po podpisaniu (art. 191 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 188 pkt 1 – tzw. kontrola następcza). Należy jednak zauważyć, że jednym z podstawowych zadań Prezydenta jest czuwanie nad przestrzeganiem Konstytucji RP (art. 126 ust. 2). Powinien on zatem korzystać ze swoich szczegółowych kompetencji w taki sposób, aby z jednej strony urzeczywistniać przepisy Konstytucji RP, a z drugiej – by nie doprowadzić do jej naruszenia. W sytuacji, w której Prezydent ma poważne i uzasadnione wątpliwości co do zgodności ustawy z Konstytucją RP, powinien skorzystać z kompetencji do skierowania jej do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli prewencyjnej, tak aby zapobiec ewentualnemu naruszeniu Konstytucji RP wynikającemu z wejścia w życie niekonstytucyjnego aktu prawnego. Takie działanie jest tym bardziej zasadne, gdy wejście w życie ustawy mogłoby się wiązać z wyrządzeniem jednostkom trudnych do odwrócenia i niezgodnych z Konstytucją RP szkód.

4. Usunięcie z urzędu sędziów Trybunału Konstytucyjnego

Zgodnie z Konstytucją RP kadencja sędziów Trybunału Konstytucyjnego wynosi dziewięć lat (art. 194 ust. 1). Ponadto, w myśl art. 195 ust. 1 Konstytucji RP, „Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji”. Usunięcie sędziego z urzędu ze względu na niezadowolenie władzy ustawodawczej z wydanego przezeń wyroku byłoby rażącym naruszeniem zasady niezawisłości sędziowskiej, a tym samym pogwałceniem Konstytucji RP. Sejm nie ma zatem kompetencji do odwoływania sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

5. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego a pojęcie „suweren”

Suwerenem, a więc podmiotem posiadającym władzę zwierzchnią, jest w Polsce Naród (art. 4 ust. 1 Konstytucji RP), czyli, jak definiuje to Preambuła do Konstytucji RP, wszyscy obywatele Rzeczypospolitej Polskiej. Pojęcia suwerena nie można zatem ograniczać wyłącznie do elektoratu partii rządzącej, co zdają się sugerować posłowie przywołani w kazusie. Należy także podkreślić, że choć

Stan prawny na 5 maja 2022 r.

Wydawca

Dagna Kordyasz

Redaktor prowadzący

Katarzyna Gierłowska

Opracowanie redakcyjne

Anna Poptawska

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Autorzy kasusów:

Piotr Chybalski – I: 2, 3; IV: 2, 5, 8, 9; IX: 2; X: 2, 4; XI: 2, 3

Ewelina Gierach – III: 1, 3, 4; IV: 3, 6, 7; VI: 3, 4; VII: 1, 2

Zbigniew Gromek – III: 5; IV: 12, 13; VI: 2; VIII: 4, 6; X: 1, 3; XII: 1

Dominik Łukowiak – IV: 4, 10, 11, 14; V: 3; VI: 1; VIII: 5, 7; IX: 1; XI: 1

Aleksandra Syryt – II: 1–4; V: 1, 2; VIII: 1–3; IX: 3

Marcin Szwed – Preambuła: 1; I: 1, 4; II: 5–8; III: 2; IV: 1, 15

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-391-8

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Książka to zbiór kazusów z prawa konstytucyjnego wraz z rozwiązaniami, odnoszących się do wybranych problemów konstytucyjnych, m.in.: wolności, praw i obowiązków człowieka i obywatela, źródeł prawa, organów kontroli państwowej i ochrony prawa, finansów publicznych czy stanów nadzwyczajnych. Pozwalają one powiązać wiedzę teoretyczną z praktycznymi problemami, na tle zagadnień ustrojowych, a także ugruntować umiejętność wnioskowania i argumentowania prawniczego.

Publikacja jest efektem współpracy pracowników i doktorantów katedr prawa konstytucyjnego stołecznych uniwersytetów – Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Uniwersytetu Warszawskiego. Będzie ona szczególnie pomocna studentom studiów prawniczych i administracyjnych zarówno podczas przyswajania wiedzy z zakresu prawa konstytucyjnego, jak i przygotowania się do egzaminu z tej gałęzi prawa.

Mirosław Granat – profesor doktor habilitowany nauk prawnych; sędzia Trybunału Konstytucyjnego (2007–2016) w stanie spoczynku. Interesuje się zasadami Konstytucji RP, sądową kontrolą konstytucyjności prawa, prawem parlamentarnym; autor publikacji naukowych ogłaszanych zarówno w kraju, jak i za granicą.

Marek Zubik – profesor doktor habilitowany nauk prawnych; sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku, członek Komitetu Nauk Prawnych PAN (w latach 2015–2019 Przewodniczący tego Komitetu), wiceprezes Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego (od 2022); zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich (2007–2010); Przewodniczący Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów (2010); autor wielu publikacji dotyczących prawa parlamentarnego, ochrony praw człowieka, sądownictwa konstytucyjnego oraz konstytucyjnych aspektów finansów publicznych.

9 788382 863918 W01P01

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ISBN 978-83-8286-391-8

9 788382 863918

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 59 ZŁ (W TYM 5% VAT)